

Surmó. Ezt a közismert szót, amely népies ízével a városi argót is gazdagítja, a TESz. bizonytalan eredetűnek minősíti. Mindenesetre elhatárolja egy tiszai vízrajzi

homonimájától; 'suhanc, siheder', 'ostoba, faragatlan fickó' értelmében pedig több, hasonló tájnyelvi szóval rokonítja.

Valószínűbbnek látszik a cigány eredetű *csóró* szavunkkal való összefüggése. S. A. Wolf nagy német tolvajnyelvi szótárában (Wörterbuch des Rotwelschen) található egy *Surm* címszó, 'paraszt' értelemben. Ezt a német argó szót a cigány *czoro* eltorzult alakjának tartja (a cigány szót 'arm, armselig' = 'szegény, szegényes, nyomorult' jelentéssel adja meg, ami megfelel a magyar *csóró*-nak). De a mai bécsi népnyelvben is megvan a mi *surmó* szavunk! Rudolf Stürzer: *Seht's, Leutln, so war's* (Wiener G'schichten) c., különböző bécsi dialektusokat megszólaltató könyvében (Albert Langen/Georg Müller/München 1943.) például egy élhetetlen, mafla alakot illet a *Surm* szóval, sőt, felveszi a szójegyzékébe is, 'langweiliger Mensch' = 'unalmas ember' értelmezéssel. Mind a *rotwelsch*, mind az *osztrák* szó lényegében ugyanazt jelenti, mint a magyar, amely különben — alakjára nézve is — beletartozik a *suttyó, tahó, golyhó, az* újabban terjedő *bunkó* stb. csúfszavak csoportjába. (A német változattól eltérő magyar szókezdő *s* hang talán a „cigányos” kiejtést őrizte meg.)

Skripecz Sándor